

**Тимошенко І. В.**

Полтавський університет економіки і торгівлі

## ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ НЕКОММЕРЧЕСКИХ ФОРМ СТРАХОВАНИЯ НА СЕВЕРОАМЕРИКАНСКОМ РЫНКЕ СТРАХОВЫХ УСЛУГ

### Резюме

Отражена специфика функционирования некоммерческих форм страхования, представленных обществами взаимного страхования и страховыми кооперативами. Исследовано их место на североамериканском рынке страховых услуг. Определены тенденции развития названных организаций в условиях мировой глобализации.

**Ключевые слова:** североамериканский страховой рынок, некоммерческие формы страхования, ассоциации обществ взаимного страхования и страховых кооперативов, акционирование.

**Tymoshenko I. V.**

Poltava University of Economics and Trade

## THE TENDENCIES OF NONPROFIT INSURANCE FORMS DEVELOPMENT ON THE NORTH AMERICAN INSURANCE SERVICES MARKET

### Summary

The specifics of nonprofit forms of insurance, their functioning and tendencies of development within world globalization are investigated. Their place on the North American insurance market is identified. The tendencies of their further development within globalization are determined.

**Key words:** North American insurance market, nonprofit insurance forms, mutual insurance societies and insurance cooperatives associations, demutualization.

---

УДК 346.5:338.5

**Яцкевич І. В.**

Одеський регіональний інститут державного управління

Національної академії державного управління при Президентові України

## ТРАНСФЕРТНА ЦІНА: СВІТОВИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИК РОЗРАХУНКУ

У статті досліджується світовий досвід використання методик розрахунку трансфертних цін за допомогою державного регулювання. У статті розглядається досвід таких країн, як США, Великобританія, Німеччина, Росія, Україна, Республік Казахстан та Білорусь.

**Ключові слова:** держава, методика, регулювання, світовий досвід, трансфертна ціна.

**Постановка проблеми.** Однією з визначальних особливостей сучасного етапу розвитку світового господарства є формування та розвитку підприємств на основі трансфертних механізмів. Дані відносини дають змогу перерозподіляти фінансові активи, уникати сплати податків і митних зборів та уникати валютний контроль. За таких умов фінансова система інтегруючих підприємств удосконалюється, стає надзвичайно гнучкою.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питання щодо сутності, формування та регулювання трансфертних цін досліджувалося такими вченими-економістами, як О. Терещенко, Т. Козенкова, Д. Войко, Р. Костирко та ін. [1-6]. Проте досвід регулювання та практика використання трансфертних цін не встановили єдину методику її розрахунку, що потребує подальшого їхнього дослідження та систематизації.

Трансфертна ціна (далі – ТЦ) – це об'єктивне явище, що з'явилося внаслідок децентралізації та представляє торгівлю всередині підприємства. Водночас ТЦ створюється для мінімізації транзакційних витрат, вона дозволяє ефективно управляти підприємством, розподіляти ресурси, виробляти стратегічні рішення тощо.

Наявність ТЦ спонукає здійснювати державний контроль, який знаходить відбиток у її державно-

му регулюванні, метою якого є створення законодавчих інструментів для визначення трансфертної ціни, регламентація щодо їхнього використання в угодах між пов'язаними сторонами та податковими зобов'язаннями останніх. Відповідно, об'єктом державного регулювання є ТЦ, які формуються між суб'єктами підприємницької діяльності при створенні та реалізації продукції (робіт, послуг).

Реалізація принципів державного регулювання ТЦ передбачає необхідність створення нормативно-законодавчих актів та методичних рекомендацій, які дозволяють забезпечити впровадження встановлених методів, а також принципи, операції, документації і методи для податкового контролю та підходи до узгодження цін.

Водночас процес державного регулювання ТЦ потребує удосконалення для вирішення таких питань, як узгодженість інтересів усіх учасників даних відносин; затвердження джерел інформації для визначення, формування та контролю за ТЦ; урахування специфіки галузей; утиліт майнових інтересів підприємств; урахування значної кількості посередників, цінове зловживання та ін. Проблема удосконалення законодавства у даному питанні полягає в тому, що ТЦ є каменем спотикання у взаєминах платників податків та уповноважених органів.

**Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.** Неврегульованість даного питання є деякою мірою перешкодою на шляху формування системи ефективної взаємодії підприємств як усередині країни, так й на міжнародному рівні. Як наслідок, розглянемо особливості державного регулювання ТЦ в таких країнах, як США, Великобританія, Німеччина, Росія, Республік Казахстан та Білорусь і Україна. Дані дослідження сприяють визначенню особливості формування ТЦА між УПАЗ. Водночас дослідження світового досвіду щодо державного регулювання ТЦ дозволить визначити пріоритетний метод до її визначення та визначити й систематизувати суперечності, які виникають при використанні законодавчих документів, що є підґрунтям для подальших досліджень.

**Метою статті** є дослідження світового досвіду використання методик розрахунку трансфертних цін за рахунок державного регулювання.

**Виклад основного матеріалу.** Регулювання ТЦ на світовому рівні здійснюється за рекомендацією Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР) [7]. ОЕСР – це міжнародна економічна організація розвинених країн, що визнають принципи представницької демократії та вільної ринкової економіки. Основними цілями ОЕСР є: сприяння міцному економічному та соціальному розвитку, які беруть участь і які не беруть участі в Організації країн; розробка ефективних методів координації їхньої торгової та загальноекономічної політики; стимулювання зусиль у сфері надання допомоги державам, що розвиваються; сприяння розвитку світового економічного обміну на багатосторонній недискримінаційній основі.

Мета Керівництва ОЕСР полягає в розкритті єдиних правил ТЦ, дотримання яких дозволить уникнути подвійного оподаткування і знизити ймовірність суперечностей між податковими органами різних держав. Зрештою розуміння і дотримання «правил гри» дозволять підприємствам довгостроково планувати свою діяльність на ринках різних держав з мінімальними податковими ризиками.

Основоположним принципом Керівництва ОЕСР з ТЦ є принцип «витагнутої руки» [8]. Він полягає в наступному: взаємозалежні підприємства діють «рука в руку» і у своїх відносинах застосовують ціни, які відрізняються від ринкових. Незалежні підприємства знаходяться один від одного «на відстані витягнутої руки», застосовуючи ціни, які формуються під впливом ринкових факторів. Держава, у свою чергу, коригує такі неринкові ціни, начебто підприємства були незалежними (перебували «на відстані витягнутої руки»). Слід зазначити, що в більшості країн світу податкове законодавство має норми, що закріплюють принцип «на відстані витягнутої руки» та порядок його застосування.

Слід зазначити, що принцип «витагнутої руки» при застосуванні на практиці зазвичай призводить до діапазону довжини руки (тобто, діапазон прийнятних/порівняних цін), а не єдина ціна для контрольованої угоди. Діапазон ТЦ існує, тому що методи ТЦ – спроба зіставити ціни та умови між незалежними сторонами. Проте часом важко зробити дуже точні коригування через відмінності між контрольованими і неконтрольованими операціями. Водночас покупці на практиці, як правило, готові платити «діапазон цін» за продукт або послугу.

ОЕСР визначила та затвердила такі методи ТЦ, як чистої маржі, розподілу прибутку, «витрати плюс», ціни наступної реалізації та порівняної неконтрольованої ціни. Дані методи розрахунку ТЦ використовують багато країн. Проте зустрічаються розбіжності із урахуванням ТЦ, які пов'язані з особливістю державної та економічної політики країн. Таким чином, дослідимо досвід формування та регулювання ТЦ більш детально.

**США.** Регулюючими законодавчими документами трансфертного ціноутворення у США є Податковий Кодекс (далі – ПК) (розд. 482) [9] та Кодекс внутрішніх доходів [10], де передбачають основоположні правила і методи визначення ТЦ в угодах, здійснюваних взаємозалежними сторонами.

Основними методами розрахунку трансфертної ціни у США є методи: порівнюваної неконтрольованої ціни, ціни перепродажу, «витрати плюс», розподілу прибутку та зіставлення прибутку. За наявності достатньої та достовірної інформації оптимальним методом вважається метод порівнюваної неконтрольованої ціни. Дана методологія ТЦ вироблялася протягом десятиліть і в багатьох випадках досягла високого рівня складності.

Контроль за ТЦ у США здійснюється наступним чином:

- контроль уповноваженими органами взаємозалежних осіб шляхом поділу, розподілу валового доходу, знижок, надбавок, якщо орган визначить, що такий розподіл створює умови для ухиляння від податків;

- перевірка економії на витратах у разі дії в умовах юрисдикції, яка характеризується низькими витратами;

- перевірка методів визначення цін, що не відповідають принципу «на відстані витягнутої руки»;

- аналіз фінансових показників платника податків з даними статистики;

- перевірка методів визначення цін.

При цьому уповноважений орган має право проводити аналіз розподілу валового доходу, якщо доходи перевищують 10 млн. євро за рік.

**Великобританія.** У Великобританії основними законами є «Податок на доходи фізичних осіб» та «Оподаткування корпорацій» [11; 12].

Правила трансфертного ціноутворення розповсюджуються на значний спектр операцій, включаючи ті, що укладені між двома британськими підприємствами або між будь-якою особою (у тому числі осіб та благодійних організацій), а також товариств. Дані правила охоплюють практично всі види операції, починаючи від продажу або покупки продукції (послуг, роботи), інтелектуальної власності, боргів або операції, які не відображені в будь-яких рахунках.

Великобританія застосовує принцип «на відстані витягнутої руки» ОЕСР у сфері податкового права. Британський Уряд запобіг створенню груп зі штучного зниження оподаткованого прибутку, маніпулюючи внутрішні ТЦ [12]:

- ціни повинні бути «на відстані витягнутої руки»;

- підприємства повинні документально підтвердити, що ціни «на відстані витягнутої руки».

Контроль за ТЦ з боку представників влади здійснюється наступним чином:

- контроль за асоційованими особами (особа, пов'язана з підприємством, яка контролює інше підприємство, прямо або побічно володіє 30% акцій, позикового капіталу);

- контроль за операціями;

□ перевірка методів визначення цін, що не відповідають принципу «витагнутої руки».

*Німеччина.* У Німеччині основним регулюючим законом є ПК, Положення «Про податковий контроль», Закон «Про оподаткування при закордонних відносинах». Розділ 1 ПК Німеччини містить загальні принципи ТЦ, положення про ТЦ у випадках, коли здійснюється переміщення транскордонних засобів, про коригування цін, розширення прав і можливостей для федерального міністерства фінансів, про видачу наказів за даним законом [13; 14].

Німецьке законодавство про ТЦ встановлює принцип «витагнутої руки» ціни на угоди з пов'язаними сторонами. Водночас Німецьке законодавство застосовують три стандартних методи ТЦ, які відповідають ОЕСР: метод порівняних ринкових цін, метод ціни наступної реалізації та метод витрати плюс.

Контроль за ТЦ здійснюється за допомогою наступних заходів:

- контроль методів визначення відповідності цін;

- перевірка суми товарообміну між взаємопов'язаними особами (не перевищує 5 млн. євро і загальна річна сума інших угод не перевищує 500 тис. євро);

- оцінка кола взаємозалежних осіб (пряма чи непряма участь у 25% іншого підприємства; особи, здатні впливати на умови угоди операцій, що здійснюються іншою особою, наявність власного інтересу в угодах);

- зіставлення контрольованих угод між взаємозалежними особами з такими самими угодами між незалежними третіми особами, проведеними по можливості за більш-менш однакових умов;

- визначення ціни «трансфертного пакета» здійснюється на ступені гіпотетичної пропорційності.

Німецькі податкові органи дають можливість платнику податків визначити, який метод ТЦ найбільш підходить у кожному конкретному випадку. Водночас, відповідно до Керівних принципів ОЕСР ТЦ, німецькі податкові органи спрямовані на запобігання розбіжностей між податковими органами про методи ТЦ і отримання подвійного оподаткування за допомогою попередніх угод про ціну.

З фінансової точки зору, для угод між домінуючим акціонером і його дочірніми компаніями, письмова угода майже необхідна для внутрішньогрупових операцій. Крім оцінки належної ТЦ і вимагаючи її на основі письмових угод, а також порівняння договірної умови контрольованих і неконтрольованих угод, зокрема, гарантії, умови оплати, знижки, ризики і гарантії.

У розд. 162 німецький ПК передбачає правові наслідки недостатньої документації, що дає можливість податковому органу оцінити доходи німецьких осіб, на ймовірність, якщо ТЦ була знижена невідповідними засобами (тобто не «на відстані витагнутої руки» ТЦ).

12 квітня 2005 р. Федеральне міністерство фінансів видало остаточні «Адміністративні принципи для вивчення розподілу доходів між міжнародними пов'язаними підприємствами з транскордонних операцій щодо доходів вивчення, розслідувань і перевірки виконання зобов'язань, а також взаємну угоду процедури і праці ЄС арбітражу (основи адміністрування – процедура)» [15]. Даний документ є останнім у серії змін у німецькому середовищі ТЦ, яке почалося

в 2003 році. Стаття 90 (3) німецьких податкових процедур закону тепер вимагає, щоб платники податків документували свої операції ТЦ в ретельній деталізації. Розділ 162 (3) і (4) Податкового судочинства вимагає санкцій за недотримання вимог до документації. Третя зміна введення німецького Закону Указом «Про документації», який заснований на новому розділі 90 (3) Закону «Про податкові процедури». Цей Закон більш детально регламентує вимоги до документації.

Дана документація обов'язкова тільки для податкових органів, платників податків та податкових судів. В даний час передача зобов'язань ціноутворення документації застосовуються тільки до транскордонних операцій.

*Росія.* В Росії регулюючими законодавчими документами трансфертного ціноутворення з 18 липня 2011 р. підписаний Закон Російської Федерації (далі – РФ) № 227-ФЗ «Про внесення змін до окремих законодавчих актів Російської Федерації у зв'язку з прийняттям принципів визначення цін для цілей оподаткування» [16]. Закон вводить новий розділ у ПК РФ: «Розділ V.1. Взаємозалежні особи. Загальні положення про ціни та оподаткування. Податковий контроль у зв'язку з укладанням угод між взаємозалежними особами. Угода про ціноутворення» [17].

У статті 105.7 ПК РФ зазначено, що при проведенні податкового контролю у зв'язку з вчиненням угод між взаємозалежними особами (у тому числі при зіставленні комерційних і (або) фінансових умов аналізованої угоди та її результатів з комерційними та (або) фінансовими умовами порівняних угод та їх результатами) федеральний орган виконавчої влади, уповноважений з контролю і нагляду у сфері податків і зборів, використовує в порядку, встановленому цією главою, такі методи [17]: порівняних ринкових цін, ціни наступної реалізації, витратний, порівнянної рентабельності та розподілу прибутку.

Пріоритетним методом визначення ТЦ в Росії є метод порівняних ринкових цін для цілей оподаткування відповідності цін, застосованих в угодах, ринковими цінами. Застосування інших методів допускається у разі, якщо застосування методу порівняних ринкових цін неможливо або якщо його застосування не дозволяє обґрунтовано зробити висновок про відповідність або невідповідність цін, застосованих в угодах, ринковими цінами для цілей оподаткування.

У Росії допускається використання комбінації двох і більше методів. У разі неможливості застосування зазначених методів, ринкова ціна одноразової угоди (угоди, економічна суть якої відрізняється від основної діяльності організації і яка здійснюється на одноразовій основі) може бути визначена шляхом проведення незалежної оцінки відповідно до чинного законодавства РФ або іноземної держави.

При визначенні податкової бази з урахуванням ціни товару (роботи, послуги), що застосована сторонами угоди, зазначена ціна вважається ринковою якщо податківцями не буде доведено зворотнє, або якщо платник податків не виконав самостійно коригування сум податку.

*Республіка Казахстан.* У Республіці Казахстан основним регулюючим законом ТЦ є Закон Республіки Казахстан «Про Трансфертне ціноутворення» [18]. Законодавством Казахстану встановлені чотири методи визначення ТЦ: «витрати плюс», ціни наступної реалізації, розподілу прибутку та чистого прибутку.

Закон містить докладні вказівки щодо застосування даних методів, в т.ч. особливості для біржових і небіржових товарів. Водночас Закон також установлює види джерел інформації для визначення ринкової ціни товару (роботи, послуги) та інших даних, необхідних для застосування методів визначення ринкової ціни.

До контрольованих операцій відносяться:

1. Міжнародні ділові операції (як між взаємопов'язаними, так і між незалежними особами), які визначені як експортні та (або) імпорتنі операції з купівлі-продажу товарів; угоди з виконання робіт, надання послуг, однією зі сторін яких є нерезидент, який здійснює діяльність у Республіці Казахстан без утворення постійного представництва; угоди резидентів Республіки Казахстан, вчинені за межами території Республіки Казахстан, з купівлі-продажу товарів, виконання робіт, надання послуг, тобто імпорт і експорт;

2. Операції, що здійснюються на території Республіки Казахстан, безпосередньо взаємопов'язані з міжнародними діловими операціями:

- по реалізованих корисних копалинах, видобутих надрокористувачем, що є однією зі сторін;
- одна зі сторін яких має пільги з податків;
- одна зі сторін яких має збиток за даними податкових декларацій за два останні податкових періоди, що передують року здійснення угоди.

**Республіка Білорусь.** У Республіці Білорусь основним регулюючим законом ТЦ є ПК. ПК у ст. 30-1 «Принципи визначення ціни на товари для цілей оподаткування» [19] передбачено три методи визначення податкової бази виходячи з ринкової ціни на товар:

- метод за ціною угоди з ідентичним (однорідним) товаром;
- метод ціни наступної реалізації;
- витратний метод.

Водночас ПК передбачено, що податкові органи в ході перевірки (за винятком камеральної) мають право перевіряти відповідність податкової бази з

податку на прибуток, визначеної і відображеної платником у податковій декларації (розрахунку) з податку на прибуток на підставі застосованих ним цін, податкової бази з податку на прибуток, визначеної податковим органом з урахуванням ринкових цін, у випадках:

– реалізації нерухомого майна, коли ціна операції відхиляється в бік зниження більш ніж на 20% від ринкової ціни на об'єкти нерухомості на дату реалізації нерухомого майна;

– здійснення зовнішньоторговельної діяльності, якщо ціна операції (угоди з однією особою) перевищує протягом 1 календарного року 20 млрд біл. руб. на дату придбання або на дату реалізації товару і ціна такої угоди відхиляється більш ніж на 20% від ринкової ціни на товари на дату придбання або дату реалізації;

– здійснення зовнішньоторговельної діяльності, стороною якої є взаємозалежна особа, якщо ціна операції (угоди з однією особою) перевищує протягом 1 календарного року 20 млрд біл. руб. на дату придбання або дату реалізації і ціна такої угоди відхиляється більш ніж на 20% від ринкової ціни на товари, дату придбання або дату реалізації.

**Україна.** Державне регулювання ТЦ в Україні регламентується ПК України [20], де у статті 39 буде визначатися трансфертна ціна та Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення» [21].

У Законі [21] визначено, що трансфертне ціноутворення – система визначення звичайної ціни товарів та/або результатів робіт (послуг) в операціях.

Контроль за ТЦ здійснюється за допомогою наступних заходів:

- характеристик товарів (робіт, послуг);
- кількості товарів, обсягу виконаних робіт (наданих послуг);
- термінів виконання господарських зобов'язань;

Таблиця 1

Методики розрахунку та державне регулювання трансфертної ціни

Країна	Законодавчі документи	Методи
США	– Податковий Кодекс; – Кодекс внутрішніх доходів	– порівнюваної неконтрольованої ціни; – ціни перепродажу; – «витрати плюс»; – розподілу прибутку; – зіставлення прибутку
Великобританія	– Закон «Податок на доходи фізичних осіб»; – Закон «Оподаткування корпорацій»	– принцип «на відстані витягнутої руки»
Німеччина	– Податковий Кодекс – Положення «Про податковий контроль»; – Закон «Про оподаткування при закордонних відносинах»	– принцип «на відстані витягнутої руки»; – порівняних ринкових цін; – ціни наступної реалізації; – «витрати плюс»
Росія	– Закон «Про внесення змін до окремих законодавчих актів Російської Федерації у зв'язку з прийняттям принципів визначення цін для цілей оподаткування»; – Податковий Кодекс	– порівняних ринкових цін; – ціни наступної реалізації; – витратний; – порівняної рентабельності; – розподілу прибутку.
Республіка Казахстан	– Закон «Про трансфертне ціноутворення»	– «витрати плюс»; – ціни наступної реалізації; – розподілу прибутку; – чистого прибутку
Республіка Білорусь	– Податковий Кодекс	– за ціною угоди з ідентичним (однорідним) товаром; – ціни наступної реалізації; – витратний
Україна	– Податковий Кодекс; – Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення»	– порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу); – ціни перепродажу; – «витрати плюс»; – чистого прибутку; – розподілення прибутку

– умов здійснення платежів під час проведення операції;

– офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, у разі використання такої валюти у розрахунках під час проведення операції, зміни цього курсу;

– розміру звичайних надбавок чи знижок до ціни товарів (робіт, послуг), зокрема знижок, зумовлених сезонними та іншими коливаннями споживчого попиту на товари (роботи, послуги), втратою товарами споживчих якостей, закінченням (наближенням дати закінчення) терміну зберігання (придатності, реалізації), збутом неліквідних або низьколіквідних товарів;

– розподілу прав та обов'язків між сторонами операції, визначених за результатами функціонального аналізу.

Визначення ціни з метою оподаткування доходів (прибутку, виручки) платників податків, що є сторонами контрольованої операції, здійснюється за одним із зазначених методів: порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу), ціни перепродажу, «витрати плюс», чистого прибутку та розподілення прибутку.

Водночас зазначено, що під час вибору методу, що використовується для визначення ціни в контрольованій операції, повинні враховуватися повнота і достовірність вихідних даних, а також обґрунтованість коригування, що здійснюється з метою забезпечення зів'язності умов проведення контрольованої та зіставних операцій. Також допускається використання комбінації двох і більше методів.

**Висновки і пропозиції.** Під час дослідження світового досвіду використання методик розрахунку ТЦ та державного її регулювання дозволили систематизувати дані у табл. 1.

Дані табл. 1 свідчать, що досліджені країни, при використанні методик розрахунку ТЦ використовують рекомендації ОЕСР. Проте у кожній країні рекомендують використовувати не більш двох методів. Водночас більш привабливими методами є порівняні ринкові ціни, ціни наступної реалізації та «витрати плюс».

Слід зазначити, що застосування податковими органами та платниками податків на практиці

даних правил сприяє виникненню низки суперечок, пов'язаних з недостатньою деталізацією законодавства, які будуть вирішуватися тільки в судовому порядку. Дана ситуація призводить до зниження ефективності державного податкового контролю та збільшення витрат як податкових органів, так і платників податків на виконання вимог нового законодавства.

Так, незважаючи на внесення змін до ПК України щодо ТЦ, продовжують мати місце невирішені питання і суперечності. Підґрунтям для таких висновків можна віднести декілька обставин.

По-перше – відсутня деталізація застосування методів ТЦ та підхід з вибору методу ТЦ підприємством із загальної їхньої кількості.

По-друге – у ст. 39.4.2 зазначено, що платники податків (крім Національного банку України), які протягом звітного періоду здійснювали контрольовані операції, зобов'язані подавати звіт про контрольовані операції центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику. Тобто Міністерству доходів і зборів України, а не податковому органу, в якому підприємство знаходиться на обліку до 1 травня року, наступного за звітним, засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису. Водночас форма звіту – ще не затверджена.

По-третє, у ст. 39.2.1.4 операції визнаються контрольованими за умови, що загальна сума здійснених операцій платника податків з кожним контрагентом дорівнює або перевищує 50 млн грн (без урахування податку на додану вартість) за відповідний календарний рік. Водночас, якщо підприємство (в якого операції перевищують 50 млн грн) взаємодіє з підприємством, у якого менший обсяг здійснених операцій повинен також подавати звітність, що ускладняє підприємницьку діяльність.

Слід відзначити, що механізм розрахунку ТЦ повинен передбачати можливість враховувати фактори впливу на її формування, що дозволить визначити ризики, спрогнозувати наслідки діяльності, забезпечити справедливий розподіл ресурсів (фінансових та матеріальних) та зменшити конфлікти.

### Список літератури:

1. Терещенко О. О. Трансфертне ціноутворення як інструмент контролінгу / О. О. Терещенко, Н. В. Волошнюк // Фінанси України, 2007. – № 5. – С. 127-135.
2. Козенко Т. Трансфертне ціноутворення в групі компаній / Козенко Т. // Проблеми теорії і практики управління. – 2007. – № 8. – С. 49-58.
3. Войко Д. Трансфертне ціноутворення в отношениях между центрами финансовой отчетности / Д. Войко // Проблеми теорії і практики управління. – 2007. – № 2. – С. 81-90.
4. Костирко Р. О. Трансфертне ціноутворення – інструмент внутрішнього контролю результатів взаємодій між структурними підрозділами підприємства / Костирко Р. О. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2008\\_26](http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2008_26).
5. Друри К. Управленческий и производственный учет: учебник ; пер. с англ. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 1071 с.
6. Карпова Т. П. Управленческий учет / Т. П. Карпова. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 2000. – 347 с.
7. Організація економічного співробітництва та розвитку [Електронний ресурс]. – Офіц. веб-сайт. – Режим доступу : <http://www.oecd.org/home/>.
8. Трансфертне ціноутворення за рубежом [Електронний ресурс]. – Теория и практика ціноутворення. – Режим доступу : [http://pricinginfo.ru/publ/praktika\\_cenoobrazovaniya/mezhdunarodnyj\\_opyt/transfertnoe\\_cenoobrazovanie\\_za\\_rubezhom/23-1-0-95](http://pricinginfo.ru/publ/praktika_cenoobrazovaniya/mezhdunarodnyj_opyt/transfertnoe_cenoobrazovanie_za_rubezhom/23-1-0-95)
9. U.S. Tax Law: Internal Revenue Code [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cpaclass.com/tax-accounting/tax-law/tax-references.htm>.
10. Internal Revenue Code [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.law.cornell.edu/uscode/text/26>.
11. Great Britain tax code [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hmrc.gov.uk/incometax/tax-codes.htm>
12. Corporation Tax rates Great Britain [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hmrc.gov.uk/rates/corp.htm>
13. Transfer Pricing in Germany [Електронний ресурс]. – Internet law. – Режим доступу : [http://www.ibls.com/internet\\_law\\_news\\_portal\\_view.aspx?s=latestnews&id=1709](http://www.ibls.com/internet_law_news_portal_view.aspx?s=latestnews&id=1709).
14. German Transfer Pricing Rules in Practice [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.jonesday.com/german-transfer-pricing-rules-in-practice-12-04-2007/>.

15. Transfer pricing. Germany [Электронный ресурс]. – Country **Summary**. – Режим доступа : <http://www.investgermany.de/transferpricing.html>.
16. Федеральный закон «О внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации в связи с принятием Федерального закона «Об организации предоставления государственных и муниципальных услуг» от 27 июля 2010 г. № 227-ФЗ [Электронный ресурс] // Гарант Информационно-правовой портал. – Режим доступа : <http://base.garant.ru/12177581>.
17. Налоговый кодекс Российской Федерации [Электронный ресурс]. – Гарант Информационно-правовой портал. – Режим доступа : <http://base.garant.ru/10900200/>.
18. Закон Республики Казахстан «О трансфертном ценообразовании» от 05.07.2008 № 67-IV [Текст] [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.pavlodar.com/zakon/?dok=04181&all=all>.
19. Налоговый кодекс Республики Беларусь «О трансфертном ценообразовании» от 29 декабря 2009 г. № 71-3 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [http://etalonline.by/?type=text&regnum=Hk0900071#load\\_text\\_none\\_1\\_](http://etalonline.by/?type=text&regnum=Hk0900071#load_text_none_1_).
20. Податковий Кодекс України [Електронний ресурс]. – Верховна Рада України. – Офіц. веб-сайт. – Режим доступа : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
21. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення» від 04.07.2013 № 408-VII [Електронний ресурс]. – Верховна Рада України. – Офіц. веб-сайт. – Режим доступа : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/408-18>.

**Яцкевич И. В.**

Одесский региональный институт государственного управления  
Национальной академии государственного управления при Президенте Украины

**ТРАНСФЕРТНАЯ ЦЕНА: МИРОВОЙ ОПЫТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕТОДИК РАСЧЕТА**

**Резюме**

В статье исследуется мировой опыт использования методик расчета трансфертных цен при помощи государственного регулирования. В статье рассматривается опыт таких стран, как США, Великобритания, Германия, Россия, Республики Казахстан, Беларусь и Украина.

**Ключевые слова:** государство, методика, регулирования, мировой опыт, трансфертная цена.

**Jackiewicz I. V.**

Odessa Regional Institute of Public Administration  
National Academy of Public Administration under the President of Ukraine

**TRANSFER PRICE: INTERNATIONAL EXPERIENCE OF CALCULATION METHODS**

**Summary**

The paper investigates the use of international experience calculation methods using transfer pricing regulation. The article discusses the experience of countries such as USA, UK, Germany, Russia, Kazakhstan, Belarus and Ukraine.

**Key words:** government, technique, management, global experience, the transfer price.